

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 742/2016-23

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 7. decembra 2016 predbežne prerokoval sťažnosť [REDACTED] zastúpeného advokátom JUDr. Júliusom Kvetánom, Štefánikova 17, Humenné, vo veci namietaného porušenia základného práva podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Košice I v konaní vedenom pod sp. zn. 15 C 226/2015 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDACTED] o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 14. novembra 2016 doručená sťažnosť [REDACTED] (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namietal porušenie svojho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Košice I (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 15 C 226/2015.

2. Z obsahu sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľ podal 18. júla 2002 na Krajskom súde v Prešove žalobu, ktorou sa domáhal proti žalovanému – [REDACTED] [REDACTED] (ďalej len „žalovaný“) náhrady ušlého zisku s príslušenstvom a nemajetkovej ujmy. Vec bola z Krajského súdu v Prešove postúpená okresnému súdu, na ktorom od 11. novembra 2002 až do 22. apríla 2015 prebiehalo konanie pod sp. zn. 34 C 108/2002 a odvtedy až dosiaľ je spis po vylúčení na samostatné konanie vedený pod sp. zn. 15 C 226/2015.

3. Okresným súdom bolo vo veci rozhodnuté rozsudkom č. k. 34 C/108/2002-709 z 26. novembra 2013 tak, že v časti nároku na náhradu nemajetkovej ujmy, ako aj na náhradu ušlého zisku za obdobie od 1. augusta 1998 do 30. júna 2000 žalobu zamietol. Vo zvyšku uplatneného nároku na náhradu ušlého zisku, a to za obdobie od 1. júla 2000 do 30. marca 2003, vylúčil nárok na samostatné konanie. Proti uvedenému rozsudku podal sťažovateľ odvolanie, ktoré Krajský súd v Košiciach (ďalej len „krajský súd“) zamietol uznesením sp. zn. 1 Co 63/2014 zo 4. marca 2015, čím sa stal rozsudok okresného súdu sp. zn. 34 C 108/2002 právoplatným 22. apríla 2015.

4. Sťažovateľ tiež uviedol, že 10. januára 2014 podal sťažnosť ústavnému súdu, ktorou sa domáhal vyslovenia porušenia práva na prerokovanie jeho veci bez zbytočných prietahov, o ktorej bolo rozhodnuté nálezom sp. zn. II. ÚS 148/2014 z 9. decembra 2014.

5. Sťažovateľ zdôraznil, že rozhodovanie v danej veci má preňho existenčný význam a každé zbytočné prietahy mu spôsobujú značný psychický stres, napriek tomu vo veci týkajúcej sa náhrady ušlého zisku za obdobie od 1. júla 2000 do 30. marca 2003 nebolo dosiaľ meritórne rozhodnuté. Sťažovateľ zastáva názor, že pätnásťročné trvanie súdneho konania je absolútne neprimerané zložitosti veci, ako aj jeho aktívneho prístupu k jej ukončeniu súdneho konania, pričom zbytočné prietahy v namietanom konaní vznikajú podľa názoru sťažovateľa výlučne v dôsledku postupu okresného súdu. V dôsledku uvedeného sa sťažovateľ domnieva, že jeho právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov sa stalo len iluzórnym.

6. Sťažovateľ v sťažnosti tiež uviedol, že 6. júla 2016 adresoval predsedovi okresného súdu sťažnosť na prieťahy v konaní. Predseda okresného súdu na sťažnosť odpovedal listom z 25. júla 2016, ktorým ju vyhodnotil ako nedôvodnú. Posúdenie sťažnosti predsedom okresného súdu považuje sťažovateľ za nesprávne vzhľadom na uznesenie krajského súdu sp. zn. 3 Co 297/2016, 3 Co 298/2016 z 25. augusta 2016, ktorým tento vrátil vec okresnému súdu ako predčasne predloženú, čo potvrdzuje skutočnosť, že okresný súd nekoná efektívne.

7. Sťažovateľ preto 3. októbra 2016 podal predsedovi okresného súdu ďalšiu sťažnosť na prieťahy v konaní, na ktorú predseda okresného súdu reagoval listom z 20. októbra 2016, v ktorom postup okresného súdu v namietanom konaní zhodnotil ako neefektívny a sťažnosť posúdil ako dôvodnú.

8. Podľa sťažovateľa okresný súd nerešpektuje uznesenie krajského súdu sp. zn. 4 Co 223/2010 z 25. apríla 2013 a ním uložené povinnosti, čo sa prejavilo v rozsudku okresného súdu sp. zn. 15 C 226/2015 zo 14. januára 2016, proti ktorému podal sťažovateľ odvolanie, na základe čoho sa domnieva, že s najvyššou pravdepodobnosťou dôjde k vráteniu veci na okresný súd, ktorý koná v rozpore s čl. 46 ods. 1 ústavy.

9. Sťažovateľovi bola uznesením okresného súdu z 23. júna 2016 uložená poriadková pokuta z dôvodu urážlivého podania, ktoré sťažovateľ napadol odvolaním.

10. Na základe uvedeného sťažovateľ navrhol, aby ústavný súd nálezom takto rozhodol:

„1. Základné právo [redacted] na prejednanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods.2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Košice I v konaní vedenom pod sp. zn. 15C/226/2015 porušené bolo.

2. Okresnému súdu Košice I prikazuje v konaní vedenom pod sp. zn. 15C/226/2015 konať bez zbytočných prieťahov.

3. [REDAKOVANÉ] priznáva finančné zadosťučinenie v sume 30.000.- Eur..., ktoré je Okresný súd Košice I povinný mu vyplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

3. Okresný súd Košice I je povinný uhradiť [REDAKOVANÉ] trovy konania v sume 254,88 Eur... na účet jeho právneho zástupcu advokáta JUDr. Júliusa Kvetána, Štefánikova 17, 066 01 Humenné (za dva úkony právnej služby a 2-krát režijný paušál) do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia.“

II.

11. Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

12. Podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd každý návrh prerokuje bez prítomnosti sťažovateľa a zisťuje, či sťažnosť spĺňa zákonom predpísané náležitosti a či nie sú dôvody na jej odmietnutie.

13. Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený. Ak ústavný súd navrhovateľa na také nedostatky upozornil, uznesenie sa nemusí odôvodniť.

14. Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec prerokovala bez zbytočných priet'ahov.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom...

15. O zjavnú neopodstatnenosť s'ťažnosti, ktorou s'ťažovateľ namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie svojej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, ide vtedy, keď namietaným postupom alebo rozhodnutím orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil s'ťažovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých namietal, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú s'ťažnosť preto možno považovať tú s'ťažnosť, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, ktorej reálnosť by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (IV. ÚS 92/04, III. ÚS 168/05).

16. Z judikatúry ústavného súdu vyplýva, že nie každý priet'ah v súdnom konaní má nevyhnutne za následok porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (III. ÚS 199/02, I. ÚS 154/03). Pojem „zbytočné priet'ahy“ obsiahnutý v čl. 48 ods. 2 ústavy je pojem autonómny, ktorý možno vykladať a aplikovať predovšetkým materiálne.

17. V prípade, ak ústavný súd zistí, že postup všeobecného súdu sa nevyznačoval takými významnými priet'ahmi, ktoré by bolo možné kvalifikovať ako zbytočné priet'ahy v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy, návrh odmietne ako zjavne neopodstatnený (I. ÚS 38/04, II. ÚS 199/02, III. ÚS 24/04, III. ÚS 372/06, IV. ÚS 290/04).

18. S'ťažovateľ namieta porušenie práv v napadnutom konaní, v ktorom sa rozhoduje o vylúčenom nároku na náhradu ušlého zisku za obdobie od 1. júla 2000 do 30. marca 2003. Rozsudok okresného súdu sp. zn. 34 C 108/2002 z 26. novembra 2013, ktorým okresný súd rozhodol o nároku na zaplatenie nemajetkovej ujmy, ako aj o nároku na náhradu ušlého

zisku za obdobie od 1. augusta 1998 do 30. júna 2000 (žalobu zamietol) a o vylúčení zvyšného nároku na náhradu ušlého zisku na samostatné konanie, nadobudol právoplatnosť 22. apríla 2015. Konanie pôvodne vedené pod sp. zn. 34 C 108/2002 bolo predmetom posudzovania ústavného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. II. ÚS 148/2014, v ktorom ústavný súd rozhodol nálezom z 9. decembra 2014, ktorý nadobudol právoplatnosť 30. januára 2015. V nasledujúcom období okresný súd vo veci rozhodol na treťom pojednávaní rozsudkom zo 14. januára 2016 tak, že žalobu zamietol. Okrem meritórneho rozhodnutia sa okresný súd v danom období musel vysporiadať s procesnými návrhmi sťažovateľa, napr. dvakrát rozhodoval o jeho návrhu na opravu zápisnice z pojednávania (uznesenie z 11. novembra 2015, uznesenie z 27. apríla 2016), dvakrát sťažovateľa uznesením vyzýval, aby spresnil a doplnil svoje podanie z 15. februára 2016, ktoré bolo z dôvodu jeho nezrozumiteľnosti možné posudzovať aj ako námietku zaujatosti. Súčasne okresný súd uznesením z 23. júna 2016 uložil sťažovateľovi poriadkovú pokutu za jeho urážlivé podanie z 29. januára 2016, pričom predmetné uznesenie sťažovateľ napadol odvolaním. Sťažovateľ tiež podal odvolanie proti uzneseniu okresného súdu z 27. apríla 2016, ktorým nevyhovel jeho návrhu na opravu zápisnice z pojednávania.

19. Ústavný súd súčasne konštatuje, že jeho pozornosti neušiel neefektívny postup okresného súdu pri predkladaní odvolaní sťažovateľa krajskému súdu 27. júla 2016, ktorý bol vrátený 27. septembra 2016 ako predčasne predložený z dôvodu, že žalovanému nebolo doručené odvolanie sťažovateľa proti uzneseniu okresného súdu z 23. júna 2016 a nebola jednoznačne doriešená otázka vznesenia námietky zaujatosti sťažovateľom v podaní z 29. januára 2016.

20. Ústavný súd poukazuje na svoje predchádzajúce rozhodnutia, v ktorých opakovane vyslovil, že ojedinelá nečinnosť súdu hoci aj v trvaní niekoľkých mesiacov sama osebe nemusí ešte zakladať porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (I. ÚS 42/01, III. ÚS 91/04). Nie každý zistený prietah v súdnom konaní má nevyhnutne za následok porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (napr. I. ÚS 46/01, II. ÚS 57/01, I. ÚS 92/03).

21. Vzhľadom na uvedené, stabilizovanú judikatúru ústavného súdu a s prihliadnutím na to, že dĺžka napadnutého konania v okolnostiach danej veci nie je takej povahy, aby bolo možné v danej veci vysloviť porušenie práv sťažovateľa po prijatí jeho sťažnosti na ďalšie konanie, ústavný súd sťažnosť, ktorou sťažovateľ namieta porušenie svojho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu v označenom konaní, odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti.

22. Keďže sťažnosť bola odmietnutá, ústavný súd sa už ďalšími návrhmi sťažovateľa na ochranu ústavnosti v nej uplatnenými nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 7. decembra 2016